

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
22 september 2026

Ons kenmerk
PZH-2026-896548846
DOS-2026-0000150

Bijlagen
0

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Behandelvoorstel motie 2035 Investering in weidevogelgebieden

Geachte Statenleden,

In de Statenvergadering van 3 juni 2026 heeft u motie 2035 aangenomen: Extra investering in de kwaliteit van weidevogelgebieden.

In deze motie spreekt u het voornemen uit om bij de behandeling van de Kadernota 25 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de versterking van het weidevogelbeleid en verzoekt u het college om:

- 1) Een plan van aanpak op te stellen voor gerichte kwalitatieve investeringen in weidevogelgebieden;
- 2) Dit plan van aanpak uiterlijk bij de behandeling van de Begroting 2027 aan de Provinciale Staten voor te leggen;
- 3) Bij de komende behandeling van de Kadernota/Voorjaarsnota (2027), alvast rekening te houden met deze voornemens.

Deze motie is een welkome steun in de rug van het weidevogelbeleid, waar we samen met partners nu al volop aan werken. Op 16 juni heeft het College van Gedeputeerde Staten het Afsprakenkader Aanvalsplan Grutto ondertekend en momenteel wordt gewerkt aan de Vervolgaanpak van het Actieplan Boerenlandvogels 2019-2027. Hierbij worden onder andere verbeterpunten vanuit de [tussenevaluatie uit 2025](#) meegenomen, waarbij de focus ligt op kwaliteitsverbetering in de weidevogelgebieden. Dat doen we samen met onze partners (Agrarische Collectieven, Terrein Beherende Organisaties, Zuid-Hollandse Natuur- en Milieufederatie, Land- en Tuinbouworganisatie, en De Groene Motor). De planning is om dit najaar het vervolg van het Actieplan met alle partijen vast te stellen.

Middels deze brief geven wij uitvoering aan punt 1 en 2 van de motie. Punt drie is inmiddels afgedaan. In de PS vergadering van 8 juli, bij de behandeling van de Kadernota, is ingestemd met het reserveren van 25 miljoen euro. Als de begroting wordt goedgekeurd, wordt er een financiële planning gemaakt die met de Kadernota/Voorjaarsnota 2027 verwerkt zal worden.

Plan van Aanpak gerichte kwalitatieve investeringen in weidevogelgebieden

Om tot kwalitatieve verbetering van weidevogelgebieden te komen richten we ons op 4 sporen, te weten:

- 1) inrichtingsmaatregelen in weidevogelgebieden (circa 8 miljoen euro);
- 2) ondersteuning van collectieven, terreinbeheerders en grondeigenaren (circa 6 miljoen euro);
- 3) grondaankoop en herwaardering (circa 8,5 miljoen euro)
- 4) proceskosten (circa 2,5 miljoen euro).

1. Inrichtingsmaatregelen (circa 8 miljoen euro)

Een belangrijk instrument om de kwaliteit van de weidevogelgebieden in Zuid-Holland te verbeteren is onze provinciale subsidie voor investeringen in de kwaliteit van het leefgebied van de boerenlandvogels. Met deze subsidieregeling worden investeringen en inrichtingsmaatregelen zoals de aanschaf van plasdraspompen en de aanleg van heggen en hagen mogelijk gemaakt.

Het subsidieplafond varieert jaarlijks tussen de 0,5 en de 2 miljoen euro, maar is tot op heden altijd overvraagd. Mede met het oog op de inzet in het kader van het Actieplan Boerenlandvogels, is de verwachting dat met een jaarlijkse ophoging van gemiddeld 0,7 miljoen euro gedurende 10 jaar, nuttige inrichtingsmaatregelen genomen kunnen worden. De kwaliteit van weidevogelgebieden zal zo toenemen.

Een effectieve maar relatief kostbare inrichtingsmaatregel is het realiseren van gebieden met een hoog waterpeil. Dit is tevens één van de vier speerpunten van het Aanvalsplan Grutto. Vanuit het Afsprakenkader wordt door Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) geld beschikbaar gesteld om deze maatregel in de Aanvalsplan grutto gebieden uit te voeren. Vooruitlopend daarop en eventueel voor andere weidevogelgebieden is het voorstel om 1 miljoen euro te reserveren om, in overleg met collectieven, terreinbeheerders en grondeigenaren, 15-20 van dit soort gebieden te realiseren.

2. Ondersteuning collectieven, terreinbeheerders (circa 6 miljoen euro)

In recente beleidsevaluaties van het Actieplan Boerenlandvogels en het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) is vastgesteld dat een integrale, gezamenlijke aanpak per weidevogelgebied noodzakelijk is, om tot een weerbare populatie te komen. Daarbij is het van belang dat de verschillende vormen van beheer en de inrichtingsmaatregelen geclusterd en in samenhang worden uitgevoerd en aansluiten bij de bedrijfsvoering van de betrokken agrariërs en het aansluitende NatuurNetwerkNederland.

Dit vraagt om een intensievere samenwerking tussen de betrokken partijen, in het bijzonder tussen agrarische collectieven en terreinbeherende organisaties. Ook is samenwerking nodig met onder meer de Faunabeheereenheid en wildbeheereenheden in het kader van predatiebeheer, en met waterschappen. Van de betrokken organisaties wordt daarnaast gevraagd om invulling te geven aan "Lerend beheren" dit is een lerende aanpak, waarbij sprake is van een continue cyclus van plannen, uitvoeren, monitoren, evalueren en indien nodig bijsturen.

Het ontwikkelen, uitvoeren en waar nodig bijstellen van deze integrale gebiedsaanpak vraagt om aanvullende capaciteit bij de betrokken organisaties.

Ook de uitvoering van maatregelen binnen de weidevogelgebieden brengt een aanvullende capaciteitsbehoefte met zich mee, bijvoorbeeld voor de begeleiding en afstemming van werkzaamheden.

Door gericht te investeren in de capaciteit en ondersteuning van deze organisaties, worden zij beter in staat gesteld om bij te dragen aan de verbetering van de kwaliteit en het beheer van de weidevogelgebieden.

Op basis van de omvang van de opgave wordt ingeschat dat gedurende een periode van vijf jaar gemiddeld 1 fte aan aanvullende capaciteit per agrarisch collectief en grote terrein beherende organisatie nodig is. Daarnaast wordt ingezet op een gebiedsgerichte en gecoördineerde predatieaanpak. Hiervoor worden predatiecoördinatoren per gebied ingezet. Naar verwachting zal hiervoor eveneens een financiële bijdrage vanuit het Rijk beschikbaar worden gesteld.

Met deze inzet kan naar verwachting binnen circa vijf jaar een substantiële verbetering worden gerealiseerd in de kwaliteit, inrichting en het beheer van de weidevogelgebieden.

De inschatting is dat voor dit onderdeel 6 miljoen euro nodig is.

3. Gronden aankopen en inrichten (circa 8,5 miljoen euro)

De provincie heeft verspreid over het landelijke gebied van Zuid-Holland nog veel gronden in eigendom (totaal circa 500 hectare) waarvan het grootste gedeelte bestaat uit grasland. Een deel van deze graslanden ligt in en rond belangrijke weidevogelgebieden en kan met aanpassing van het beheer en/of de inrichting aantrekkelijk(er) gemaakt worden voor weidevogels. Met 8,5 miljoen euro kunnen we geschikte percelen intern aankopen en inrichten. De functie blijft daarbij agrarisch.

In lijn met het eigen grondbeleid zullen we na inrichting de gronden afgewaardeerd en met een kwalitatieve verplichting verkopen.

Met deze inzet verwachten we circa 100 hectare extra weidevogelgebied te realiseren. Overigens wordt er op deze gronden ook gekeken of andere provinciale doelen gehaald kunnen worden. Deze gronden kunnen ook ingezet worden bij ruilprocessen om grotere en betere weidevogelclusters te realiseren op boerenland, waarbij het beheer van deze gronden in samenwerking met agrarische collectieven wordt vormgegeven.

4. Proceskosten (circa 2,5 miljoen euro)

De drie bovenstaande punten vragen om extra inzet bij de provincie, onder andere bij de beleidsteams en Grondzaken. Het gaat dan bijvoorbeeld om het begeleiden van de extra capaciteit bij de partners, het aan- en verkopen van gronden en het begeleiden van de subsidieaanvragen.

De genoemde bedragen per spoor zijn indicatief. De werkelijke verdeling over de sporen zal onder andere afhangen van keuzes die met de partners in het Actieplan Boerenlandvogels worden gemaakt, aankoopkansen van kansrijke weidevogelpercelen en inschrijvingen op de subsidieregelingen.

Met bovenstaand voorstel denken we u een samenhangend pakket aan maatregelen te presenteren. In het najaar verwachten we u met de vervolgaanpak van het Actieplan Boerenlandvogels, samen met onze partners een verdere concretisering van de aanpak te kunnen aanbieden. We denken zo een belangrijke stap te kunnen zetten in het vergroten van de kwaliteit van het weidevogelbeheer in de provincie om daarmee, zoals opgenomen in het Omgevingsbeleid, een stijging van het aantal weidevogels te realiseren. Daarbij rekenen we er ook op dat we de komende jaren ook kunnen beschikken over extra middelen vanuit het Ministerie van LVVN voor afspraken uit het Aanvalsplan Grutto en de uitbreiding van het Agrarisch Natuurbeheer (ANB) en ANLb.

Met deze brief beschouwen we de motie 2035 als afgedaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

ing. R. Tieman